నరపతి

ఓ నరపతీ! నువ్వు ముప్పైయిద్దరు రాజకుమారులు మోసే వివిధరత్న సువర్ణపల్యంకిపై ఊరేగుతూ ఉంటావు. గౌరీశంకరశృంగమహామహిమప్రదేశాలలో తిరుగాడే దేవమృగ చామరాలతో నవయౌవన చంద్రికాస్నాతలైన మహారాజకుమారికలు పదహారుగురు మంజులకంకణకింకిణీ స్వనాలు వెలయ నీకు సదా వీస్తూఉంటారు. నీ వైభవం యక్షపతి కుబేరుడికూడా లేనేలేదు.

నరపతీ! నీ క్రీగంటిచూపులు చూడగానే హిమాలయాది పర్వతములు కదలిపోతాయి. సదా సంతోషంతో ఉప్పొంగే ఒంటివాడైనా సముద్రుడు ఇంకిపోతాడు. అనేకోర్మికోజ్వలితమైన నీఅంగుళీవ్యంజనములకు ఒక్కసారిగా ఇరువదియొక్క అక్షౌహిణీలు గజ తురగ పదాతులు, సర్వనౌకాబలాలు హుమ్మని ముందు కురికిపోతవి. మానవావృత నిబిడ జనపదములు ఎడారులైతే, మరుభూములు పట్టణాలౌతవి. నీ బలసంపత్తి దేవచమూపతియగు కుమారునకే లేదు.

2

ఆ నరపతి ఒకనాడు ముప్పైరెండు రాజ్యాలకు పాలకులగు తన సామంతులకుమారులు మోసే అందలమునుంచి దిగాడు. మంచి అందమైన వస్త్రాలు ధరించి, అంతఃపురంలో అంతటా ఏమాత్రం దారికైనా ఎడంలేకుండా, అడ్డంగాపండుకొనిఉన్నారు, తానుజయించినలాతిరాజ్యాలనుంచిఖైదీలుగా

పట్టుకొనివచ్చిన మంత్రులు, సేనానాయకులు, రాజకుమారులున్నా—వాళ్ళమీదనుంచి రాళ్ళుపొదిగిన బంగారపుచెప్పులతో నడుస్తూ తనమందిరం చేరాడా రాజు. ఆమందిర వైభవం మచిలీపట్నపు పల్యంకపురీ ప్రతిసీరాదులు, గంధాతిముక్తక శ్రీపర్ణికాది దారువులశిల్పములుగల గోపానసీపటలాదులు, దంతస్తంభాలు, రత్నస్థగిత సువర్ణసింహాసనాలు, సింహ శార్దూల మృగాదన కృష్ణసారాది మృగచర్మాలు, సువర్ణ ధూపదీప స్తంభాలు, కాశ్మీరపు పట్టుపనిచేసిన దుకూలాంబరాల చాందినీలు, అందుండి వ్రేలాడు నీలగారుత్మతలోహితక, వజ్రముల దీపపుబుడ్లు, భీమ, వాయుపుత్రాభిమన్యు, రామ, రావణ, సుందోప సుందాదిపీఠల చిత్రలేఖనములు, స్ఫటిక రత్న నీలాది వివిధవర్ణ శిలలు, చంద్రశిలలు చెక్కిన శిల్పాలు.

ఆ నరపతి వచ్చి పట్టుతలగడలు, పరుపులు వేసిన ఒక పీఠముపై అధివసించగా, పూర్ణచంద్రబింబాస్యలగు బాలికలు వచ్చి, కొందరు సువాసనవేళ్ళ విసనకఱ్ఱలతో వీస్తున్నారు. కొందరు వీణాగీతాలతో కంఠాలు మేళవించి, కాకలీధ్వనులతో పాటలు పాడుతూ ఉన్నారు కొందరు పాదసేవ చేస్తూ ఉన్నారు. కొందరు వర్ణకంతో వయ్యారంగా అతని దేహమునకు లేపూత పూయుచున్నారు.

ఆ నరపతి మహాసత్త్వుడు, ఆజానుబాహుడూ అయి ఉన్నాడు. అతని విశాలమైనవక్షం హిమాలయపర్వత సానువులా ఉంది అతనిభుజాలు. చేతులు ఏనుగుకుంభాలు, తొండాలు. ఆ నరపతి గౌరీశంకరశృంగంలా మహోన్నతరూపుడు. మల్లయుద్ధ గదాయుద్ధాలలో శక్తి, తోమరం అవీ అత్యంత

నిపుణంగా వేయటంలో యిరువదినాలుగు రీతుల కత్తి సాములు, ఘాతము, గతి, వక్రము, ప్రతిఘాత, ఆవగతి, లక్ష్యము మొదలైనవాటిల్లో అత్యంతంగా ప్రావీణ్యం ఉంది. ధనుర్వేదంలో అర్జునుణ్ణి మించిపోతాడు. గజతురగశాస్త్రము లతనికి అశ్వనీకుమారులకున్నట్లే అతివిచిత్రంగా వచ్చు.

ఆ నరపతి చాలా అందమైనవాడు. అతన్ని చూస్తే అప్సరసలు మొదలైన దివ్యనారీమణులకు కూడా హృదయం కొట్టుకొనేది. దేవతల్లోనే లేడు ఆతనితో సమానమైన సుందరమూర్తి. అతడు అన్నికళల్లో, అన్నిశాస్త్రాలల్లో మహాసిద్ధి సంపాదించాడు.

సేనలు నడపడం, కొద్దిసేనలతో గొప్పసైన్యములను కూడా చీకాకుపరచి నాశనంచేయడం, ఘనవ్యూహాలు పన్నడం, వీటిల్లో ద్రోణాచార్యుడుకూడా అతనికి ఈడు కాడు.

భయంకరంగా యుద్ధముజరిగినప్పుడుకూడా అతని సైన్యాలల్లో భటులు ఎప్పుడూ కొద్దే నశించడం. రథ గజ తురగ పదాతిదళాలప్రతిపేరుకు, సముద్రాల్లో ఆ నరపతి యుద్ధనౌకలనావికులు అందరూ అతడంటే మహాప్రేమతో ఉంటారు. ఆతడు వారికి నచ్చిన నాయకుడు. గొప్పగా ధన మిచ్చు ప్రభువు, వారి హృదయం రంజించే వీరుడు.

దేశాలన్నిజయించాడా నరపతి. కానుకలూ, కప్పాలు కొన్నాడు. రాజసూయయాగములు మూడు చేశాడా చిన్నతనంలోనే-అర్హము కాకపోయినా.

3

ఆ నరపతికి ప్రపంచమన్న కోపము. నరులన్న హేయము. ప్రజలందరు కాకులగుంపులు. వాళ్ళచిత్తవృత్తులు అతిచంచలమైన పొగమంచులు. ఉత్తమపురుషులకు సామాన్యమానవులు బానిసలు. వాళ్ళకి దాస్యంచేయటానికే ఆ పసదాలు పుట్టింది. ఈ ప్రపంచంలో మహాసత్వులకు తప్ప యింకెవ్వరికీ తలయెత్తి తిరగడానికి స్వతంత్రంలేదు. వాళ్ళు సామంతరాజులైతేనేం? మండలాధిపతులైతేనేం? అందరూ ఒక్కడికే శుశ్రూష చేయాలిసిందే.

ఆ నరపతితో సమానమైన గొప్పదనంకలవాళ్ళు లేనే లేరు. ఏ రాజైనా తనక్రింది వాడే. భరతదేశం అంతా దిగ్విజయయాత్రలు చేశాడు పదిహేనుసార్లు. కామరూప, వంగ, మగధ, మాళవ, మత్స్య, పాంచాల, కాశ్మీర, గాంధార, సింధు, బర్బర, కాంభోజ, అవంతి, ఘూర్జర, పుళింద. కళింగ, పాండ్య, చేర, చోళ, కేరళాది సకల రాజ్యాలు అతనికి లోబడ్డాయి. ముప్పదియారు ద్వీపాలు— సువర్ణ, యవ, కుశ, అపసర్ణ, జవన, సుమిత్ర, సింహళ, క్రౌంచాది ప్రాచ్యద్వీపములు, యవనచంద్ర, అపరాంత, పాహ్లవ, రోమకాది ప్రతీచీద్వీపములు, వాటి ప్రభువులు అతని నౌకాబలాలకు జోహార్లు చేశారు.

అంత మహాబలవంతుడై రాజ్యంచేస్తూ ఆ నరపతి ప్రజాకంటకుడయ్యాడు. ప్రజలదగ్గిర పన్నును ఎక్కువ వసూలుచేయడమే కాదు, వాళ్ళని దోచుకోవడమే కాదు;

వాళ్ళంటే ఉండే నిరసనచేత, వాళ్ళకష్టసుఖాలు విచారించడం గాని, వాండ్లకు సౌకర్యాలు కలుగజేయడంగాని వాళ్ళ కుసరి యైన న్యాయంకలిగేట్టుచూడడంగాని, సుతరామూ ఏమిన్నీ లేదు. తన కింద ఉండే సామంతరాజులు ఎవరైనా తన మండలంలో ప్రజానురంజకులై వారిని సకల ధర్మయుక్తంగా పరిపాలన చేస్తూఉంటే, ఆరాజులను ఈ నరపతి హేళన చెయ్యడం వాళ్ళను తన మహాసభలో అగౌరవపరచడం.

నరుల్ని వాహనంగా జేసి నైరుతినిమించిన రాక్షసుడై నరబాధకుడై మహా అందగాడై ఆనరపతి మహాభయంకర భుజంగంలా, చండ మృగాదనంలా, క్రూరసౌందర్యంతో విరాజిలుతూ ఉండేవాడు.

4

ఆనాడు అలా మందిరంలోశయనించిఉండి, మూలగా వీణవాయిస్తూఉన్న ఒక దివ్యమోహనవిగ్రహమైన చిన్న దాన్ని తనదగ్గరకు రమ్మని సైగజేశాడు ఆ నరపతి. ఆమెను వర్ణించాలంటే మనోహర సుగంధకుసుమాలన్నీ మలగి కలగి పోతవి. మంజులసౌదామినీలతలు మసకమసకలై పోతవి.

ఇరువదివర్షాలుప్రాయంవాడైన ఆ నరపతి వివాహము చేసుకోనలేదు. వివాహం అతని కేమీ ఇష్టంలేదు. స్త్రీఅంటే అసహ్యము. జీవ ప్రపంచంలో హేయమైంది వనిత. వాళ్ళు సేవకేకాని, ఉద్వాహంచేసుకోనడానికా? ఆ నరపతి ఘోటక బ్రహ్మచారి.

వణుకుతూవచ్చింది ఆ కన్యక నరపతియెదుటకు. "భరత

వర్షంలో ఉన్న అద్భుత లావణ్యవతీ గణములలో కెల్ల నువ్వు చాలా అందమైనదానవుటగా! నీ కన్నులు ఆనందంలో నిర్మల నీలాభ్రపథమున తేలియాడే సర్వవర్ణాల మినుకాడు నక్షత్రాల్ని, విచారంలో జలప్రతిబింబితకాదంబినీచ్ఛన్న సంధ్యాకాంతుల్ని, రౌద్రంలో భయంకరకాలాహిఫణా ప్రజ్వలిత రత్నాల్ని, ప్రేమలో శరత్పూర్ణిమాచంద్ర చంద్రికాంచలస్వచ్ఛ నర్తనాల్ని పోలుతవటగా? అయితే ఏం! నాకు నిన్ను చూస్తే ఈ అసహ్యం ఎందుకు?" అని నరపతి అడిగాడు.

ఆ బాల మాటాడలేదు. "నీ ఈ మృదువైన దేహంతో నీ కులికిపోయే వయ్యారంతో నిల్చున్నావు. హారాలతో వెలిగిపోతున్న నీ కంఠాన్ని ఈవేళ్లు నలిపివేస్తే ఏంచేస్తావు?" ఆ అబల ఒక అడుగు వెనక్కి వేసింది.

"ఉస్" అని నరపతి ఆ పీఠము పట్టుదిండ్లపై ఒరిగిపోయాడు. ఆతని కర్కశహృదయంలో ఏదో తీరని వ్యథ!

పసిపిల్లలా నరపతికి హేయపదార్థములు. అతడు రాజ్యాలలో సంచరిస్తూఉంటే పసుగులు కంటబడకూడదు. ఏ తలిదండ్రులైనా, నరపతికెదురుగా పోనిచ్చారా ఆ తలిదండ్రులకు నూటఇరువది కొరడా దెబ్బలు; ఆ శిశువుకు ఒక చిన్న బెత్తపు కొరడాదెబ్బ!

ఆ నరపతిరాజ్యంలో ప్రజలకి అతడంటే భయం. పరాయిరాజ్యాల్లో ప్రజలకూ ప్రాణభయమే. ఏ మిడతల దండులా, ఏ మహామారిలా సైన్యాల్తోవచ్చిపడతాడో అని భయం. ఎంతదూరంలో ఉండే రాజ్యాలవారికూడా.

5

అతడు సర్వశాస్త్రాలు మూలబెట్టాడు. సంగీతాది మనోహరకళలు మఱుమూర్చాడు. సభలు, రాజ్యాంగ మంత్రాలోచనలు మరిచేపోయాడు. మంత్రులంటే అసహ్యము. రాజపసువులు మోసే అందలం ఎక్కడం సైన్య శిబిరంలోకి పోవడం, వాళ్ళతో మాయాయుద్ధక్రీడలు సలుపుతూ ఉండడం—అదే అతనికి నిత్యక్రీడ.

మళ్ళీ దిండ్ల మీదనుంచి లేచాడు. "ఓ బాలికా! నేను చేసిన మహాయుద్ధాలో కెల్ల ఉత్కృష్టమైన రణరంగములో, నాశక్తి ఎవరునూ ఆరీతిగా కదల్ప లేకపోయినటువంటి ద్వంద్వ యుద్ధములో, నీ రాజ్యసైన్యాలు, నీతండ్రి సహాయనృపతుల సైన్యాలు — ముప్పదినాల్గక్షౌహిణీల్ని, నీతండ్రిని ఓడించి నిన్ను చెరపట్టుకువచ్చా.

ఏమిటి నిన్ను తీసుకువచ్చినలాభం? అచ్చరలకన్న అందకత్తెలని చెప్పే రాజకన్యకలంటే నాకు జుగుప్స మాత్రమే. నువ్వంటే కోపంకూడాను—. కాని మాటలకే భయపడి వెనకంజవేశావే, నువ్వు నా వేటకుక్కలముందర వేయుటకుకూడా పనికిరావు."

ఆ బాలికకళ్ళు మిరుమిట్లుగొలిపాయి. ఆమె శ్వేత ఫాలము పాటల కపోలము, అరుణములైన పెదవులు కంపించినై. "ఓ నరపతీ! నీకడ నున్నటువంటి కౌలేయకరాజ్యాల్లో

ఎట్టిభయంకర శునకాన్నైనా తీసికొనిరానిమ్ము. నన్నది ఏమిచేస్తుందో నీ కన్నులు పరికిస్తవిగాక!"

తోకతొక్కిన భుజంగంలా లేచాడా నరపతి, సాయంకాలానికి సభ్యులు, తన ధనకనకమహాపట్టణంలోని ప్రజలు, సామంతులు, సైన్యాధిపతులు, అందరూ మల్లరంగానికి రావాలని ఆజ్ఞాపించాడు.

ఏమిది రాజాజ్ఞ? అని అందరూ చేరారు. అత్యంత విశాలమైన మల్లరంగం కిటకిటలాడిపోయింది — జనసమూహాలతో. మల్లరంగంలో యిసుకరేణువులు ఆ అపరాహ్ణసూర్యకిరణాల్లో తళుకుతళుకుమనిపోయాయి

నరపతి తేరిపారచూడజాలని వైభవంతో వచ్చాడు. ఆయుధపాణులైన స్త్రీభటులు పారాయిచ్చే అందలంలో వచ్చింది ఆ బాలిక. ఆ అబలారత్నాన్ని రణరంగంలోకి తీసికొనివచ్చారు. నరపతి సింహాసనం ఆక్రమించాడు. ఆ బాలిక చేతిలో ఒక బెత్తముమాత్రమున్నది.

నరపతి కన్నుల్లో అపహాస్యపు వెలుగులు తిరుగుతూ ఉన్నవి. నరపతి చేతితో సంజ్ఞచేయగానే ఒకవైపునుంచి రాక్షసుడొకడు (ఒక అడవిజాతి మనుష్యుడు) భయంకరరూపంవాడు, జేవురించిన ఎఱ్ఱనిరంగువాడు, మిట్టకోరలవాడు, చింపిజుట్టువాడు, మదించిన దేహంగలవాడు, ఎనిమిది అడుగుల పొడవుగలవాడు. రాతిదిమ్మల వెడద ఎడందవాడు, మిడిగుడ్లవాడు గట్టి బంగారపుగొలుసుతో ఒక శునకాన్ని పట్టుకొని రణరంగంలోకి దుమికాడు.

6

మంచుకొండలకి వుత్తరంగా సోమేరు, మహామేరు, సుమేరు అను పర్వతాలున్నవి. మహామేరువే పశ్చిమ ద్వీపాల పర్వతపంక్తులకు, భరతఖండ, ఉత్తరదేశ, యక్ష దేశములమహీధరశ్రేణులకు మాతృస్థానము. అక్కడ గాలి చొరజాలని అడవులున్నై. ఆ అడవుల్లోంచి ఒక రాక్షసుడు పెద్దపులికన్న భయంకరమైంది, శివంగికన్న వేగంకలది, ఏనుగులాంటిసత్వంకలది. ఒక మృగదంశకమును తీసికొని వచ్చి, ఆ నరపతి గాంధారదేశంలో గండుతో విడిచివున్నప్పుడు అతనిఎదుటకు వచ్చి నిల్చాడు.

"ఓ యెకిమీడా! నువ్వు నన్ను మల్లముష్టియుద్ధాల్లో గెలిస్తే నేనూ, సింహాన్ని చంపే నా కుక్కా నీకు బానిసల మౌతాము. నేను గెలిస్తేనువ్వోడిపోతావా? నీరాజ్యాల్లో నాయిష్టమైనట్లు ఒక నెలదినములు వుండి, నా అడవులకు పోతా" అని రాక్షసుడన్నాడు.

ఆ మానవుణ్ణి ఎగాదిగాచూశాడా నరపతి. వీరులతో యుద్ధంచేయడమే నరపతి జీవితము. సేనానాయకులెవరికి యిష్టంలేకపోయినా, వాళ్లు నరపతికి ఆలోచన చెప్పలేరు. నిమిషంలో వాళ్ళప్రాణంలేదన్నమాటే. శార్దూలచర్మపు టోరుకంతో ముందు కురికాడా నరపతి. భుజాస్ఫాలనం చేస్తూ మదపుటేనుగుల్లా, ఉన్నతపర్వతాలవలె, రెండుసముద్రాల్లా, వాళ్ళిద్దరూ ఒక యామం పోట్లాడారు. రాక్షసుని బలం, అనంతబలపూర్ణుడైన నరపతి జవం, యుద్ధనైపుణ్యము

అతి విచిత్రము. రాక్షసుడు ఆయాసపడిపోతూ ఉన్నాడు. నరపతి బలమంతా కూడబెట్టుతూ ఉన్నాడు. ఒక్కసారిగా మెరుములా, రాక్షసుడు ఒళ్ళు తెలియని అడవిదున్నపోతులా, రెండుగుప్పిళ్ళు పైకెత్తి తన విరోధిశిరము వ్రయ్యలుచేయడానికి ఉరికాడు. నరపతి అంతకన్న అతివేగంగా, కండలు కట్టిన ఎడమచేయి, తలపైకెత్తి ఆ రెండు దెబ్బలు అందుకొని, కుడిచెయ్యిగుప్పిటతో పిడుగులాంటి ఒక సమ్మెటపెట్టు ఆ రాక్షసునిముఖంపై ప్రయోగించాడు. రక్తంకక్కుకుంటూ ఆ రాక్షసుడు పడిపోయాడు.

....

ఆ రాక్షసుడు కుక్కతో రణరంగంలోకి వురికి, ఆ బాలికను ఎగాదిగా చూసి, ఆ బంగారుగొలుసు విప్పాడు. నవ్వే పెదవులు ఆమెఅందాన్ని ఇనుమడిస్తూవుండగా, ఛంగున తనమీాదికి కోరలు తెరచి వురికిన ఆ భైరవానికంటె అమితవేగంతో ఆబాలిక, పైకితప్పుకొని తన చేతిబెత్తముతో ఆ కుక్కముట్టెమీాద అగ్నిశిఖలాంటి ఒక దెబ్బ చురుక్కుమనిపించింది. ఆ జాగిలం బాధచే ఉరుములాంటి అరపు అరిచింది. కోపంతో వెనక్కు తిరిగి, ఆబాలికపైకి ఉరక్కుండానే పరుగునవచ్చింది. ఆ బాలికమోముపై నవ్వులేదు. మహాశక్తి తాండవ మాడుతోంది. ఆమె చేతిబెత్తంమేఘాల్లోమెరుపైంది. ఆ సారమేయసింహముమొగముచుట్టూ ఆ బెత్తం జవజవలాడించింది. ఆ కుక్క ఏమీాతోచక ఒక ముహూర్తము చైతన్యరహితమయింది..

ఇంతటిలోకే చురుక్కుమని సన్ననిబెత్తపుదెబ్బ సరి7

కుక్క కళ్ళపై తగిలి కళ్ళు మూతపడిపోయినవి. కేవ్వుమని ఆ సారమేయపతి నేలపై మూతిమోపి, హృదయంకరిగే అరవు అరచినాడు. ఉరుమువంటి దానిగొంతుక కరిగిపోయింది.

ఆ శునకరాజము భయపడిపోయింది. ఏమియుతోచక తాత్కాలికంగా గుడ్డిఅయిపోయినకళ్ళతో నిల్చింది. దానిడొక్కలు, దేహము వణికిపోయాయి. ఆ బాలిక ఆ బెత్తము పారవేసి, అత్యంత మాధురీస్వనాల్తో ఆ కుక్కదగ్గిరకుపోయి, దానితల తన వొడిలో ఉంచుకొని, దానిచెవిలో మాటలు చెప్పసాగింది. దాని ఒడలు తుడిచింది. దానికళ్ళు ఒత్తింది. నీళ్ళు కారుతూవున్న కళ్ళువిప్పిందాకుక్క. బాలిక మొగం చూచి బొంగురుధ్వనితో ఆమెమోము నాఘ్రాణం చేసింది. తన్ను ఓడించిన ఆ బాలిక్కి, ఆ కుక్కకూ ప్రాణ స్నేహం కుదిరిపోయింది. ఆ బాలికచురుకుమాటులతో ఆ శునకరాజముయొక్క కరకుతనం మటుమాయమైపోయింది. నీళ్ళు సుడితిరుగు కమలనయనాలతో ఆ బాలిక ఆ కుక్కను ముద్దుపెట్టుకొని కౌగలించుకొంది.

ఆమె జవ్వాన నిలబడి ఆ నరపతిదిక్కుచూచి "నరపతీ! నువ్వు మహాబలవంతుడవట; మహా ఖడ్గ కృపాణ యుద్ధాల్లో ప్రఖ్యాతి నందినావట; నీకు నువ్వే సాటట. నువ్వు ఓడించినావని గర్వపడుతూవున్న మాతంఁడిగారే నాకు గురువు. నేనూ సమస్తాయుధాలు అవలీలగా ఉపయోగించే కౌశలముకలదాన్ని. నీవువీరుడవైతే నాతో కరవాలయుద్ధానికి రమ్ము. నువ్వు మహాబలవంతమనుకొనే ఈ సారమేయము నాకు ఓడిపోయినది. దీనికిన్నీ దీని స్నేహితుడగు నీ రాక్ష

సునకున్నా పతివైన నిన్ను నేను ఓడించేయగలను" అని కాంతులమెరిసే చూపులు వెదజల్లుతూ ఆ బాలిక అన్నది.

ఆ నరపతికి కోపంవచ్చింది. ఆ బాలికను ఆపాద మస్తకం చూచాడు. సింహాసనాన్నుంచి రెండంగల్లో ఆ బాలిక దగ్గరకు వచ్చాడు. అతనితోపాటు సామంతులు, మంత్రులు, సేనాధికారులు, ఉద్యోగులు, సభ్యులు, ప్రజా సమూహం అందరూ లేచారు.

ఆ నరపతి బాలికభుజం పట్టి, తీక్ష్ణంగా ఆమెమోము చూశాడు. ఒక్క పెదవ్వు నవ్వాడు. తన అంగరక్షక బలాధికారికి తనకరవాలం తెమ్మని ఆజ్ఞ యిచ్చాడు.

సింహాసనము ప్రక్క ఆయుధపీఠముమీద వుంచిన నిశిత —కరవాలము— రత్నాలుపొదిగిన బంగారుపిడిగలదాన్ని కన్యాకుబ్జములో ప్రఖ్యాతివహించిన ఒక మహాసిద్ధుడు రచించినదాన్ని, ఓటమిఎరుగని ఆయుధరాజాన్ని తీసి, ఆ నీరెండలో ఝళిపించాడు.

ఆ బాలిక ఆ అంగరక్షకబలాధికారిని పిలిచి అతని చెవిలో ఏదో ఒక రహస్యం చెప్పింది. అతడు నరపతి అనుమతితో రాజాంతఃపురమున్నచోటికి పోయి, అక్కడ ఈ బాలిక చెలికత్తెయైన ఒక అంగనదగ్గిరవున్న ఒక పొడుగు పాటిపెట్టె కొనివచ్చి ఆ బాలికముందిడెను. ఆమె ఆ పెట్టె నొక మీట నొక్కి తెరచి, అందుండి పట్టుసంచిలోనున్న ఒరగలకరవాలము నొకదాన్నితీసింది. ఆ వరనుండి సునాయాసముగా కరవాలము పైకిలాగి యుద్ధసన్నద్ధయై నిలిచింది. ఆ వంకరకత్తికి దంతపుపిడియే వున్నది. ఆ కత్తిపైయిరువై

నాలుగు అథర్వణవేదమంత్రాలయియున్నవి. ఆ కరవాలముపూర్వ కాలాన చంద్రుని హస్తాన్ని వెలిగిపోయేదని ఋషులు చెప్పు కొంటారు.

ఆ నరపతిక్రూరనేత్రాలు ముడుచుకుని, నలకలై, తీక్ష్ణసూక్ష్మాగ్నులై పోయాయి. ఆ బాలిక మోము శక్తి పూర్వకమైన హాసచంద్రికలు వెదజల్లుతూనేవుంది. వారిద్దరు యుద్ధం ప్రారంభించారు. సూక్ష్మకౌశలము కొంతచూపించాడా నరపతి. ఆబాలిక వానివన్నిటినీ నడుమనే విరిచింది.

ముందున్న ఎడమకాలుఃవంచి, కుడికాలు మనో వేగాన్ని ముందంజగావేసి, అడుగునుంచీ ఎదుటి ఆయుధాన్ని తన ఆయుధంతో, మెరుములా పైకికొట్టి, ఆమెలికే క్రింది వంపుగాత్రిప్పి, కత్తిపిడిపట్టిన ముష్టియొక్క బొటనవేలిని పొడుచుటకు వరాలకమని పేరు. ఆ నరపతి ఆమెను అమిత వేగాన నిరాయుధగా చేయుటకని ఆ నేర్పుచూపగానే, ఆమె నవ్వుచు అతనికన్న అద్భుతమైనవేగంతో, దానికి మారు ఎత్తువేసి తప్పుకొనుటేకాకుండా, శూలవారియను పేరబరగు మెలికతో తన కరవాలము ఆతనినొసటకు సూటిపెట్టింది. మహా కౌశల్యంగలిగినవాడగుటచేత ఆ నరపతి అత్యాశ్చర్యంతో చంగున వెనక్కు దుమికినాడు.

అక్కడనుంచి ఖంగుఖంగుమని కత్తులమోతలతో, చక్రుమను రాపిళ్ళతో పన్నెండు ముహూర్తములకాలము వారిద్దరు ద్వంద్వసమరం చేసినవారైనారు. కొంతకాలము ఆ బాలిక మహాశక్తియైనది. పక్కపోటులు, అడ్డకోతలు, నిలువుతలు, మెలికలు, వంపులు, మలుపువేటులు, జడివానలోని

చినుకుల్లా ఆ నరపతిచుట్టూ వర్షింపజేసింది. వేటుకు అడ్డు పాటువంపుకు నిలువు తెంపు. మెలికకు జ్రగన వాలుక, తీతకు పదునువేత, వీనితో ఆ నరపతి ఒక్క అడుగె ఒక్క అడుగే వెనక్కు తగ్గుతో ఏమరుపాటుకాని చూపుతో కాపాడు కుంటూ ఆ రంగంచుట్టూ మూడుసార్లు తిరిగాడు. విచిత్ర మైననేర్పుతో నరపతి ఒక్కగంతున నూతనగతులు ప్రారం భించి, అంతకన్నను మఱియు మంచివిన్నాణంతో తన్ను రక్షించుకుంటూ బాలిక వేటుకు వేటు, పాటుకు పాటు, కోతకు కోత బదులిచ్చుచు వెనక్కి తగ్గినది.

ఆ పోరాటము ఇంకను పది ముహూర్తములు సాగినది.

7

ఏ వేగానవచ్చిందో, ఏ మెరుపుతోవచ్చిందో ఒక అతి సున్నితమైన వజ్రఘాతమువంటి పొడుపు! ఆ బాలికకు హృదయముకడ గాయము; చేతిలో కత్తిపట్టువీడి నవ్వుతో కళ్ళుమూతపడ, "ప్రభూ! నువ్వు విజయం గాంచినావు సుమీ!" అని అంటూ దిగజారి రణరంగంలో పడిపో యింది. ఆమెగుండెలనుండి చివ్వున రక్తపునెల్లువ వెడలి వచ్చినది.

ఆ నరపతి వెఱ్ఱివాళ్ళా చూశాడు అటూఇటూ. పడి పోయిన ఆ మహారాజుకుమారిత—ఆ వీరకన్యకవైపు దృష్టి పోనిచ్చాడు, అతనికేమిటో మతిపోయినట్లయింది ఒక్క

సారిగా. తన్నెదిరించిన ఈ తుచ్ఛబాలిక కూలిపోయింది కదా! అని సంతోషాన నిట్టూర్పువుచ్చాడు.

చెలువల మెరుపై, కారుమబ్బుల్లోంచి వెలిగిపోయే చంద్రకిరణాలదండై, సడలిపోయిన పూలదండలా ఉన్న ఆ బాలికమోము చూశాడు! తనకత్తి విసరి పారవైచి, చటుక్కున వంగి, ఆ బాలికను ఎత్తుకుని తన హృదయానికి అదుముకొన్నాడు. ఆ నరపతికళ్ళు నీటిసుళ్ళు తిరిగినవి. "ఎంతటి రాతిగుండె మనిషిని ఈ దేవి పాదాలధూళి తాకుటకయిన అర్హుడనుకానే! తుచ్ఛహృదయంతో,— నా ప్రాణానికి ప్రాణం, నా ఆత్మకు పరమేశ్వరియైన నా దేవిని కరకుపిశాచివలె నరుకుకొన్నాను.—దేవీ! ఒకసారి కనులుతెరువవా! మూఢుడైన ఈ పాపిని క్షమించవా?" అని వడకిపోవు కంఠధ్వనితో విలపించాడు.

... ...

మేఘాలతోనిండిన రాత్రిలో ఉదయం ప్రవేశించినట్లా బాలిక కన్నులు విప్పినది. వర్షపు చినుకులతో నిండిన పూలపై ఉదయారుణ కమలకాంతకిరణాలు ప్రసరించినట్లు, ఆమె పెదవుల నవ్వులు ప్రసరించాయి.

"ప్రభూ! ఇప్పటికైనా మీ హృదయం కరిగిందా? ప్రేమించిన నా ప్రియదృఢకీరాసి, కర్కశశిలాచ్ఛాదితం అయిఉన్నదని నాకు తెలుసును ఆత్మేశ్వరా!" ఆమె మాటలు ఇంకను అస్పష్టమైనాయి. "ప్రభూ మీ కఠిన హస్తాలు నా పూల పా—ను—పు!" అని ఆమె కన్నులు మూసుకొని మూర్ఛపోయింది.

అతని చేతులలో దివ్యవరంలా, అమృతకలశిలా, రూపంతాల్చిన పరమమోక్షంలా ఉన్న ఆ బాలికనుదురు పెదవులతో స్పృశించి ఆ నరపతి కన్నులెత్తి "నేను లేరనుకున్న సర్వదేవతలారా! నాకు మీచే ప్రసాదింపబడిన ఈ మహాయజ్ఞ ప్రసాదాన్ని మీరే తరలించుకుపోకుందురుగాక!

"ఓ విశ్వాలనునిండిఉన్న ఇంద్రమిత్రావరుణులారా! ఈ మీ దివ్యవరమైన అమృత రహస్యాన్ని ఈ మీ నూతన భక్తుడు అంచులు మాత్రమైనా సాన్నిధ్యంచేసుకోకుండా మీరు తరలించుకుపోకుందువుగాక!

"ఓ సర్వజగజ్జీవుల ప్రియబంధువైన శమనుడా! మృకండసుతుని నువ్వు చేకొనిపోలేనియట్లు నా యీ ఆత్మశక్తి రూపాన్ని తరలించుకుపోకుందురుగాక!"

అతని ఆర్తనాదము గజేంద్రుని గాఢదీనాత్మికమైన మంత్రమైనది.

ఆ బాలిక అతనిచేతులలో కదలినది. అతనిచే ఆ బాలిక సింహాసనంమీద పరుండపెట్టబడినదాయెను. ఓ నరపతీ! నువ్వు లోకాలను హింసించినవాడవు. నేడు ఈమె సాన్నిధ్యంలో ప్రజాదాసుడవై పోయినావు.

ఓ నరపతి! నువ్వు లోకదుఃఖాన్ని కర్కశత్వాన్ని నీ లోచనాలనుండి ఇంద్రప్రయుక్తమైనవజ్రము మేఘాలను కరిగించునట్లు, నీ తీక్ష్ణబాధచేత కరిగించి ప్రవాహాలు కట్టించినావు.

ఆ నరపతి నూతలా ఆమెస్తనవస్త్రము సడలించినవాడాయెను.

ఆ నరపతి దెబ్బతిన్న హరిణమాతను చూచిన శాబకంలా వణికిపోయినాడు.

వెంటనే అపరధన్వంతరివంటి మహాఋషి ఆబాలికను సమీపించి గాయము పరిశీలించి, హృదయము తప్పి దిగువగా జారిపోయిన ఆ మహాగాయాన్ని ఓషధులచే కట్టుకట్టినాడు.

9

శీతతమస్సులు వీడి పరిమళపూరితమైన వసంతమున వనవృక్షశాఖాంతరాల నునురెమ్మలుగా, కషాయకిసలయాలుగా ఉదయించింది,

ఉషస్సులోని మత్తు సడలి నూత్న సృష్టి జలజలలాడుతూ పొంగివస్తున్నది.

ఆకాశాన తెల్లని రాయంచజంట. చిగురు గుబురులలో పికద్వయం. సరస్సులో కమలంపై లేత సూర్యకిరణం.

ఆ నరపతి ఆ బాలికమానసవత్త్వపీఠంమందు ఉదయపూజోపవిష్టుడై.

—o—